

rovněž před nástupem do školy nabízely dětem a jejich zákonným zástupcům různé aktivity. Nejčastěji v 92,9 % společné návštěvy školy dětí z mateřské školy, v 78,7 % různé aktivity pro rodiče dětí v předškolním věku, jako např. den otevřených dveří, schůzky či besedy, nebo v 71 % společné aktivity pro žáky ZŠ a dětí v předškolním věku, jako kroužky, výlety, kulturní a sportovní akce. Vlastní program pro děti v předškolním věku nebo edukativně stimulační skupiny pro předškoláky uvádí 21,9 %, respektive 20,9 % ředitelů inspektovaných škol.

Tabulka 15

Zahájení povinné školní docházky v ZŠ

Výkaz MŠMT	2013/2014		2014/2015		2015/2016	
	Počet	Podíl (v %)	Počet	Podíl (v %)	Počet	Podíl (v %)
Zapisování (dětí, které se dostavily k zápisu)	138 178	–	148 296	–	150 100	–
Převedení na jinou školu	4 216	3,1	5 273	3,6	6 259	4,2
S žádostí o odklad docházky	16 672	12,1	16 672	11,2	17 013	11,3

2.2.2 Adaptace žáků na první ročník povinné školní docházky

Školy z důvodu bezproblémové adaptace dětí na první ročník povinné školní docházky nabízely před nástupem do školy dětem a jejich zákonným zástupcům různé aktivity. Nejčastěji v 90,2 % škol společné návštěvy školy dětí z mateřské školy, v 78,3 % různé aktivity pro zákonné zástupce dětí v předškolním věku (např. den otevřených dveří, schůzky či besedy) nebo v 69,6 % společné aktivity pro žáky ZŠ a dětí v předškolním věku, jako kroužky, výlety, kulturní, sportovní akce a jiné. Mezi nejčastěji uváděnými aktivitami nabízenými žákům 1. ročníků zaměřených na přímou adaptaci na školní prostředí jsou tzv. mimoškolní aktivity a individuální konzultace pro zákonné zástupce, které shodně realizuje 76 % škol, dále pak např. přiřazení „patrona“ z vyššího ročníku (15,9 %) nebo seznamovací pobyty (14,8 %).

Inspektované školy organizují péči specialistů o své žáky v prvním ročníku základní školy, kterou uskutečňují různými způsoby. Odbornou logopedickou péčí školy nejčastěji zajišťovaly prostřednictvím doporučení diagnostiky a odborné péče mimo ZŠ, a to v 70,1 % škol.

2.2.3 Realizované formy a vzdělávací metody

Průběh vzdělávání byl hodnocen z hlediska činnosti pedagogických pracovníků a činnosti žáků. Důraz byl kladen na hodnocení vzdělávání přímo ve vyučovacích hodinách a činnostech, a to z hlediska přístupu pedagoga, činnosti žáků a vzájemné interakce ve třídě. Smyslem inspekčních kritérií v této oblasti bylo zjistit, jak dobře pedagogové přizpůsobují volbu výukových cílů, metod a forem individuálním schopnostem žáků a zda je vedou k rozvoji vědomostí, dovedností i postojů žáků přiměřeně jejich věku. Školní inspektoři si všímali i vytváření vztahu žáků k učení a vysvětlování souvislostí vyučovaného obsahu s reálnými situacemi, které žáci znají z každodenního života.

Hospitační činnost a následné rozhovory s pedagogickými pracovníky proto byly při komplexní inspekci jednou z hlavních metod zjišťování kvality vzdělávání. Při hospitaci byl sledován průběh vyučovací hodiny, v pohospitačním rozhovoru s vyučujícím pak bylo hodnoceno splnění stanoveného vzdělávacího cíle a efektivita zvolených forem a metod práce. Podle tohoto hlediska v 93,5 % hospitovaných hodin, tedy v převážné většině, byl vzdělávací cíl stanoven. Nebyly zaznamenány rozdíly mezi předměty a vzdělávacími oblastmi.

Vzdělávací cíl byl posuzován z hlediska vhodnosti, a to vzhledem ke schopnostem a znalostem žáků a vzhledem k naplňování ŠVP. Častěji se vyskytly cíle stanovené ve vazbě k naplňování ŠVP (90,9 % hospitovaných hodin). Menší podíl naplňování cílů vzhledem k ŠVP